

Advies raadgevend comité Opgroeien

Adviesnummer: 2025/14

Betreffende: **Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsveld Opgroeien**

1. Adviesvraag

Op vraag van leidend ambtenaar

2. Gronden voor het advies

Het advies heeft betrekking op de opdracht van het agentschap inzake de kerntaken zoals omschreven in artikel 5 van het Decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien Regie.

3. Behandeling

De kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning (hierna benoemd als de Kamer) behandelde dit thema op 12 november 2025. Het advies werd op 27 november 2025 bekrachtigd door de leden van het raadgevend comité.

Documenten die daarbij in bespreking werden genomen waren:

- Het voorstel tot ontwerp van **Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsveld opgroeien**
- Het bijhorende voorstel tot nota aan de Vlaamse Regering.
- Een interne toelichtingsnota vanuit de administratie van het agentschap Opgroeien.

4. Advies

De leden van de Kamer onderschrijven meerdere van de wijzigingen die met dit BVR zouden worden gerealiseerd. Het is een goede zaak dat verouderde bepalingen uit de betreffende besluiten (o.a. de verwijzing naar het kwaliteitshandboek) worden geschrapt, zodat de regelgeving enkel nog handelt over wat vandaag van toepassing is. De leden stellen ook vast dat met deze wijzigingen diverse administratieve vereenvoudigingen worden doorgevoerd, wat aansluit bij het algemene streven ter zake van de Vlaamse overheid en van de sector kinderopvang.

Het is tevens positief dat meerdere van de voorgestelde regelgevende wijzigingen zorgen voor duidelijkheid en zo ook voor meer rechtszekerheid voor alle actoren.

De leden van de Kamer uiten anderzijds ook verschillende bezorgdheden.

- Een structurele mogelijkheid tot het aanvragen en bekomen van een afwijking op diverse infrastructurele voorwaarden, kan in het voordeel zijn van kinderopvangorganisaties en ouders, maar mag anderzijds geen deur openen naar een veralgemeende toepassing voor elke kinderopvang. De leden wijzen op het belang van de opname van een bepaling in de regelgeving over het doel van de mogelijkheid tot afwijking én van een transparante, verantwoorde aanpak van de afwijkingsvragen door Opgroeien, zodat fundamentele basisprincipes voor een kwaliteitsvolle kinderopvang blijvend bewaakt worden. Een afwijking moet ook voor Zorginspectie duidelijk zijn als zij op controle komen. Elke aanvraag moet vanuit kwaliteitsoogpunt grondig onderzocht worden, elke beslissing moet helder en beargumenteerd onderbouwd worden. De leden vragen dat Opgroeien verduidelijkt welke de beoordelingscriteria voor afwijkingsaanvragen zijn, zodat een organisator enkel een verantwoordbare afwijkingsaanvraag zou indienen. De afwijkingsaanvragen en de beslissingen moet goed gemonitord worden en deze regelgevende versoepeling moet na verloop van tijd grondig worden geëvalueerd.
- Bij de verstrenging van de voorwaarden voor de basissubsidie Trap 1 inzake het aantal opgevangen verschillende kinderen, vragen de leden de mogelijkheid tot een meer soepele toepassing voor opstartende kinderopvang in het eerste jaar van hun werking waarin de volle bezetting nog op te bouwen is. Deze nieuwe voorwaarde voor de basissubsidie mag de opstart van nieuwe opvang niet bemoeilijken. Er wordt gevraagd om deze afwijking op de voorwaarde gedurende het eerste werkjaar concreet op te nemen in het besluit.
- Bij het wijzigen van de regeling inzake de voorafnames op toekenning van subsidies, wijzen de leden op de consequenties voor de grootsteden waarmee vandaag convenanten zijn afgesloten. Alvorens de regelgeving aan te passen, is het aangewezen om eerst de evaluatie met de grootsteden af te ronden en met hen te bekijken welke garanties op voorafnames voor welke subsidie er in de regelgeving nog nodig zijn. Het is niet logisch om in de regelgeving elke voorafname afhankelijk te maken van een specifieke beleidsbeslissing zolang er convenanten zijn met de grootsteden die voorzien in pre-financiering.
- Het van rechtswege verminderen van subsidies wanneer de minimaal vereiste bezetting twee opeenvolgende kalenderjaren niet wordt behaald komt in de plaats van een

handhavingstraject met aanmaning, plan van aanpak en mogelijke handhavingsbeslissing. Dit leidt niet enkel tot een beperking van de administratieve last, maar ook tot het inkorten van de termijn waarbinnen deze subsidievermindering zal gebeuren. De leden hebben begrip voor deze regelgevende aanpassing, maar zijn ook zeer bezorgd dat deze verkorting een bijzondere impact zal hebben op het plaatsenbestand in de sector van de gezinsopvang op lange termijn, waar plaatsen en middelen nog sneller dreigen verloren te gaan. De leden vragen ook dat Opgroeien met de organisatoren tijdig en periodiek communiceert over de bezetting en de eventuele impact op de gesubsidieerde plaatsen.

De leden roepen ook op om de problematieken van de sector gezinsopvang alle prioritaire aandacht te geven en ondersteunende maatregelen te nemen om de subsidiëring van de gezinsopvang te stabiliseren nog vóór de algemene subsidiehervorming die gepland is in 2029 zodat de toekomst van de gezinsopvang verzekerd blijft. De sector begrijpt dat er, gekoppeld aan dit doel, nood is aan objectivering over welke middelen nodig zijn voor welke maatregel. Tot slot wijzen de leden op het belang van tijdige en heldere communicatie vanuit de Vlaamse overheid aan de sector en de ouders over deze wijzigingen, zodat men zich daar voldoende tijdig op kan voorbereiden. In het bijzonder met betrekking tot de concrete timing wat betreft het potentieel wegvallen van subsidies. Het is bovendien belangrijk dat de nieuwe bepalingen (zoals de voorwaarde dat men als verantwoordelijke/kinderbegeleider beroepsmatig aan de slag is, de wijziging over klachtenbehandeling) voldoende duidelijk zijn voor de sector en ze niet tot meer vragen zullen leiden.

Mieke Segers

Voorzitter raadgevend comité